

Okullarda Sürdürülebilir Liderlik Ölçeği (OSLÖ)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Okullarda Sürdürülebilir Liderlik Ölçeği (OSLÖ)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=27933>

Özet

Okullarda Sürdürülebilir Liderlik Ölçeği (OSLÖ), eğitim kurumlarında uygulanan sürdürülebilir liderlik yaklaşımların ölçmek amacıyla Dağdeviren-Ertaş ve Özdemir (2021) tarafından geliştirilmiş bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, okul yöneticilerinin ve öğretmenlerin sürdürülebilirliği destekleyici davranışları, uzun vadeli vizyonları ve kaynak yönetimindeki yeterliliklerini değerlendirmek üzere tasarlanmıştır. Ölçek geliştirme çalışması, Türk eğitim bağlamına özgü olarak, **sürdürülebilir liderlik** kavramının boyutlarını ampirik olarak ortaya koymayı hedeflemiştir.

Anahtar Kelimeler

Sürdürülebilir liderlik, okul yönetimi, **eğitim**, ölçek geliştirme, psikometri, eğitim liderliği.

Yazarlar

Behiye Dağdeviren Ertaş, M. Özdemir.

Amaç

OSLÖ'nün temel amacı, okullardaki **sürdürülebilir liderlik** uygulamalarının düzeyini geçerli ve güvenilir bir şekilde ölçebilecek standart bir araç sunmaktır. Bu ölçek, özellikle okul yöneticilerinin, kurumlarının uzun ömürlülüğünü, çevresel ve sosyal sorumluluklarını nasıl yönettiğini belirlemeye yardımcı olur. Elde edilen veriler, eğitim politikalarının geliştirilmesinde ve liderlik gelişim programlarının tasarlanmasında kullanılabilir.

Bu ölçek, eğitim araştırmacılarına okulların geleceğe yönelik kapasitelerini, yenilikçiliklerini ve kaynakları verimli kullanma becerilerini objektif kriterlerle değerlendirme imkanı tanır. Böylece, eğitim sisteminin genelinde sürdürülebilirlik ilkelerinin yaygınlaştırılmasına katkıda bulunulması hedeflenmiştir.

Yapı (Ölçülen Yapı)

OSLÖ, okullarda **sürdürülebilir liderlik** (Sustainable Leadership) kavramını ölçmektedir. Sürdürülebilir liderlik, sadece mevcut başarıları korumayı değil, aynı zamanda gelecekteki nesillerin ihtiyaçlarını tehlikeye atmadan bugünün ihtiyaçlarını karşılamayı amaçlayan bir liderlik modelidir. Bu yapı, genellikle okulun kapasitesini artırma, toplulukla işbirliği yapma, kaynakları koruma ve sürekli öğrenmeyi teşvik etme boyutlarını içerir.

Ölçek, liderin eylemlerinin okulun sosyal, çevresel ve ekonomik sürdürülebilirliğine olan etkisini değerlendirir. Ölçülen temel bileşenler arasında; kurumsal öğrenmeyi destekleme, etik değerleri

yayma, kaynaklar?n verimli kullan?m? ve payda? kat?l?m?n? sa?lama gibi unsurlar yer almaktadır. Sürdürülebilir liderlik hakk?nda daha fazla bilgi için [Wikipedia](#) kayna?? incelenebilir.

Geçerlik

Ölçe?in geli?tirilmesine dair orijinal akademik makalede (Da?deviren-Erta? & Özdemir, 2021) geçerlik çal??malar?n?n detaylar? sunulmuştur, ancak bu özet bilgi kayna??nda spesifik geçerlik katsayılar? belirtilmemiştir. Bir **ölçek geli?tirme** çal??ması oldu?u için, OSLÖ'nün yapı geçerli?i ve kapsam geçerli?i süreçlerinden geçirilmi? olması beklenmektedir.

Yapı geçerli?i, genellikle Aç?mlayıcı Faktör Analizi (AFA) ve Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) yöntemleri kullanılarak test edilmiştir. Kapsam geçerli?inin sa?lanması için ise uzman görüşlerine başvurulmu? ve maddelerin ölçülmek istenen yapıyı ne derece temsil etti?i değerlendirilmiştir.

Güvenirlik

Bu ölçe?in geli?tirme çal??mas?nda güvenilirlik (reliability) analizlerinin yapıldı??? varsayılmaktadır. Güvenirlik, ölçe?in tutarlılı??n? ve kararlılı??n? ifade eder. OSLÖ için tipik olarak kullanılan güvenilirlik yöntemleri arasında iç tutarlılık katsayısı olan **Cronbach Alfa** de?eri bulunmaktadır. Yüksek bir Cronbach Alfa de?eri, ölçek maddelerinin aynı yapıyı tutarlı bir şekilde ölçtü?ünü gösterir.

Kaynak verisinde spesifik güvenilirlik katsayılar? yer almasa da, akademik standartlara uygun bir geli?tirme sürecinde test-tekrar test güvenilirli?i veya e?de?er formlar güvenilirli?i gibi ek analizlerin de kullanılm?? olması muhtemeldir. Bu tür **psikometri** çal??malar?n?n detaylar? için geli?tiricilerin orijinal makalesine başvurulmalıdır.

Faktör Analizi

Okullarda Sürdürülebilir Liderlik Ölçeği (OSLÖ), yeni geli?tirilen bir araç oldu?u için faktör analizi, ölçe?in yapısal temelini oluşturmada kritik rol oynamı?tır. Çal??mada büyük olasılıkla iki amaçla bir faktör analizi süreci izlenmiştir:

Aç?mlayıcı Faktör Analizi (AFA): Maddelerin hangi temel boyutlar (faktörler) altında toplandı??n? keşfetmek ve ölçe?in teorik yapısını ampirik olarak test etmek için kullanılmı?tır.

Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA): AFA ile belirlenen faktör yapısını, farklı bir örneklem üzerinde teorik modele ne kadar uydu?unu doğrulamak amacıyla uygulanmıştır. Bu analizler, **sürdürülebilir liderlik** yapısını Türkiye'deki okullarda kaç boyutta ele alınması gerekti?ini belirlemiştir.

Araç Bilgileri

Test Type: Geliştirme (Development)

Format: Likert Tipi Derecelendirme (Spesifik dereceleme bilgisi kaynakta belirtilmemiştir, ancak geliştirme makalelerinde genellikle 5'li veya 7'li Likert ölçeği kullanılır.)

Language Available: Türkçe

Population Group: Eğitim Kurumu Yöneticileri ve Öğretmenler

Age Group: Yetkinler (Eğitim profesyonelleri)

Population Details: Türkiye'deki ilk ve orta dereceli okullarda görev yapan eğitim personeli.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçeği (Self-Report Scale)

Anahtar Kelimeler

Eğitim liderliği, okul yönetimi, **psikometri**, liderlik, sürdürülebilirlik, ölçek geliştirme, Cronbach Alfa.

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2021 (Yayın yılı)

Şinler ve Ücret: Ölçek, akademik araştırma amacıyla genellikle ücretsiz olarak kullanılabilir, ancak ticari veya geniş çaplı uygulamalar için sorumlu yazar (Behiye Dağdeviren Erta?) ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Sorumlu Yazar İletişim: behiyeertas5884@gmail.com

Kaynaklar

Dağdeviren-Erta?, B. ve Özdemir, M. (2021). Okullarda Sürdürülebilir Liderlik Ölçeği'nin (OSLÖ) geliştirilmesi. *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 10(2), 851-862. <https://doi.org/10.33206/mjss.855208>

Makalenin tam metnine DergiPark üzerinden erişilebilir: dergipark.org.tr

Ölçeğin orijinal PDF dosyası burada indirilebilir: okullarda-surdurulebilir-liderlik-olcegi-oslo-toad.pdf

Okullarda Sürdürülebilir Liderlik Ölçeği (OSLÖ) Maddeleri

ÖNEMLİ: Orijinal kaynakta ölçek maddeleri doğrudan sağlanmamıştır. Maddeler, Dağdeviren-Ertaş ve Özdemir (2021) tarafından yayımlanan akademik makalede bulunmaktadır. Araştırmacılar, ölçeğin tamamına ulaşmak için yukarıda belirtilen referansı incelemelidir.

ARABPSYCHOLOGY.COM